

Regeringens proposition

2001/02:92

Avskaffande av medborgarskapskrav för
advokater m.fl.

Prop.
2001/02:92

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 januari 2002.

Göran Persson

Mona Sahlin
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ändring i rättegångsbalkens regler om vem som får antas som ledamot av Sveriges advokatsamfund. Ändringen innebär att det nuvarande kravet på svenskt medborgarskap eller medborgarskap i en annan stat inom Europeiska unionen (EU) eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) avskaffas.

Propositionen innehåller också förslag om att kravet på svenskt medborgarskap för ledamöter i flottningsstyrelser enligt lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled, allmänningsstyrelser enligt lagen (1952:166) om häradsallmänningar samt allmänningsstyrelser och ekonominämnder enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna tas bort.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2002.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till ändring i rättegångsbalken	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.....	9
3	Ärendet och dess beredning.....	10
4	Advokatverksamhet	11
5	Ledamöter i flottningsstyrelse	14
6	Ledamöter i allmänningstyrelse m.m.....	14
7	Ikraftträdande och konsekvenser	15
8	Författningskommentar.....	16
8.1	Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken	16
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled.....	16
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar	16
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.....	17
Bilaga 1	Betänkandets lagförslag.....	18
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna.....	24
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 januari 2002	25

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2001/02:92

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled,
3. lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar,
4. lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 2 och 7 §§ rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2001:364

Föreslagen lydelse

8 kap.

2 §

Till ledamot av advokatsamfundet får endast den antas som

1. är svensk medborgare eller medborgare i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz,

2. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz,

3. har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete,

4. har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning,

5. har gjort sig känd för redbarhet, och

6. även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet.

Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från antagningskraven såvitt gäller första stycket 1 och 2. Detsamma gäller antagningskraven enligt första stycket 3 och 4 beträffande den som är auktoriserad som advokat i en annan stat i enlighet med där gällande bestämmelser.

Den som har genomgått en utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska

Till ledamot av advokatsamfundet får endast den antas som

1. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz,

2. har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete,

3. har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning,

4. har gjort sig känd för redbarhet, och

5. även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet.

Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från antagningskraven såvitt gäller första stycket 1. Detsamma gäller antagningskraven enligt första stycket 2 och 3 beträffande den som är auktoriserad som advokat i en annan stat i enlighet med där gällande bestämmelser.

Den som har genomgått en utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet eller i Schweiz och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han har tillräckliga kunskaper om den svenska rättsordningen, skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3 och 4. Detsamma gäller den som registrerats enligt 2 a § och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

Den som har blivit auktoriserad som advokat i Danmark, Finland, Island eller Norge i enlighet med där gällande bestämmelser och som därefter under minst tre år på ett tillfredsställande sätt har tjänstgjort som biträdande jurist på advokatbyrå i Sverige skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3–6.

Den som är försatt i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte antas till ledamot. Inte heller får den antas till ledamot som enligt 3 § lagen (1985:354) om förbud mot juridiskt eller ekonomiskt biträde i vissa fall är förbjuden att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde.

Lagfaren domare i eller befattningshavare vid domstol eller allmän åklagare eller kronofogde får inte antas till ledamot; inte heller den som annars är anställd i en stats eller kommuns tjänst eller hos någon annan enskild än advokat, om inte advokatsamfundets styrelse medger undantag.

Nuvarande lydelse

En advokat, som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt, skall uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § skall registreringen upphä-

samarbetsområdet eller i Schweiz och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han *eller hon* har tillräckliga kunskaper om den svenska rättsordningen, skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 2 och 3. Detsamma gäller den som registrerats enligt 2 a § och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

Den som har blivit auktoriserad som advokat i Danmark, Finland, Island eller Norge i enlighet med där gällande bestämmelser och som därefter under minst tre år på ett tillfredsställande sätt har tjänstgjort som biträdande jurist på advokatbyrå i Sverige skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 2–5.

Föreslagen lydelse

7 §¹

En advokat, som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt, skall uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § skall registreringen upphä-

¹ Senaste lydelse 2000:172.

vas. Är omständigheterna mildrande, får i stället *varning* tilldelas *honom*.

Åsidosätter en advokat annars sina plikter som advokat, får *varning* eller *erinran* *meddelas honom*. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får *han* uteslutas ur samfundet eller, i fråga om en sådan advokat som avses i 2 a §, *hans registrering* upphävas.

Tilldelas en advokat *varning*, får *han*, om det finns särskilda skäl, även åläggas att utge en straffavgift till samfundet med lägst ettusen och högst femtiotusen kronor.

Om det bedöms tillräckligt får disciplinnämnden, i stället för att tilldela en advokat *erinran*, göra ett uttalande om att advokatens åtgärd är felaktig eller olämplig.

Inträder beträffande en advokat sådan omständighet *att han* enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet, *är han skyldig att genast träda ur samfundet*. Om *han* inte gör det, skall styrelsen förordna om hans uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller *medborgarskapskravet enligt 2 § första stycket 1* eller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 2 och styrelsen inte medger att han får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som *avses i 2 a §* fräntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han är auktoriserad, skall styrelsen upphäva *hans registrering*.

I beslut varigenom någon uteslutits ur samfundet får förordnas att beslutet genast skall verkställas. Detsamma gäller ett beslut att upphäva en registrering.

Brott mot tystnadsplikt enligt 4 § första stycket andra meningen får inte åtalas av någon annan än Justitiekanslern. Åtal får väckas endast om det är påkallat från allmän synpunkt.

vas. Är omständigheterna mildrande, får *advokaten* i stället tilldelas *en varning*.

En advokat *som* annars *åsidosätter* sina plikter som advokat får *meddelas en varning* eller *erinran*. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får *advokaten* uteslutas ur samfundet eller, i fråga om en sådan advokat som avses i 2 a §, *registreringen* upphävas.

En advokat *som tilldelas en varning* får, om det finns särskilda skäl, även åläggas att utge en straffavgift till samfundet med lägst ettusen och högst femtiotusen kronor.

En advokat *är skyldig att genast träda ur samfundet om det inträffar en sådan omständighet som gör att han eller hon* enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet. Om *advokaten* inte gör det, skall styrelsen förordna om hans *eller hennes* uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 1 och styrelsen inte medger att han *eller hon* får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som *är registrerad enligt 2 a §* fräntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han *eller hon* är auktoriserad, skall styrelsen upphäva *registreringen*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2002.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled

Härigenom föreskrivs att 39 § lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §²

Styrelsen väljes å flottningsstämma. Av 40 och 40 a §§ följer dock att styrelseledamot kan utses på annat sätt.

Till styrelseledamot må utses annan person än flottande.

Ledamot av styrelsen skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej för särskilt fall regeringen medgiver undantag.

Ledamot av styrelsen skall vara bosatt här i landet, där ej för särskilt fall regeringen medgiver undantag.

Styrelseledamot må, ändå att den tid, för vilken han blivit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut av den, som utsett honom.

Avgår av föreningen vald styrelseledamot, innan det tid, för vilken han blivit vald, gått till ända, och finnes ej ersättare, åligger det övriga styrelseledamöter, såframt styrelsen ej är beslutför med kvarstående ledamöter eller enligt reglementet fulltalig styrelse alltid skall förefinnas, att ofördörligen föranstalta om val av ny ledamot.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2002.

² Senaste lydelse 1977:1093.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1952:166) om häradsallmänningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §³

Ledamöterna i en allmänningstyrelse skall vara *här i landet bosatta svenska medborgare*, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Ledamöterna i en allmänningstyrelse skall vara *bosatta här i landet*, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om en allmänningstämman beslutar det, får en ledamot av en allmänningstyrelse skiljas från sitt uppdrag innan tiden för uppdraget har gått ut.

Om en styrelseledamot avgår innan tiden för uppdraget har gått ut och det inte finns någon suppleant, skall övriga styrelseledamöter genast se till att en ny ledamot väljs för den tid som återstår. Om styrelsen ändå är beslutförför och om det inte strider mot bestämmelserna i reglementet, får valet skjutas upp till nästa ordinarie allmänningstämman.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2002.

³ Senaste lydelse 1990:90.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningssskogar i Norrland och Dalarna

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1952:167) om allmänningssskogar i Norrland och Dalarna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §⁴

Ledamöterna i en allmänningssstyrelse eller ekonominämnd skall vara *här i landet bosatta svenska medborgare*, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Ledamöterna i en allmänningssstyrelse eller ekonominämnd skall vara *bosatta här i landet*, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om den som har utsett en ledamot i en allmänningssstyrelse eller i en ekonominämnd beslutar det, får ledamoten skiljas från sitt uppdrag innan tiden för uppdraget har gått ut.

Om en styrelse- eller nämndledamot som är vald av delägarna avgår innan tiden för uppdraget har gått ut och det inte finns någon suppleant, skall allmänningssstyrelsen genast se till att en ny ledamot väljs för den tid som återstår. Om styrelsen eller nämnden ändå är beslutför och om det inte strider mot bestämmelserna i reglementet, får valet skjutas upp till nästa ordinarie allmänningssstämma. Om ledamoten har utsetts av länsstyrelsen skall allmänningssstyrelsen i stället genast göra anmälan dit, så att en ny ledamot kan utses.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2002.

⁴ Senaste lydelse 1990:91.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 28 januari 1999 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av krav på svenskt medborgarskap och andra krav relaterade till medborgarskap i lagstiftningen (dir. 1999:4). Den 16 mars 1999 förordnade statsrådet Ulrica Messing riksdagsledamoten Ingemar Josefsson till särskild utredare. Sedan den särskilde utredaren i november 1999 anmält att det fortsatta utredningsarbetet borde utföras av en parlamentariskt sammansatt kommitté, beslutade regeringen att utredningen från och med den 1 februari 2000 skulle utföra sitt arbete som en parlamentariskt sammansatt kommitté. Kommittén antog namnet Kommittén om medborgarskapskrav.

Kommittén överlämnade i december 2000 sitt betänkande *Medborgarskapskrav i svenskt lagstiftning* (SOU 2000:106). Kommittén har analyserat lagar och andra författningar där det ställs krav på medborgarskap eller andra krav relaterade till medborgarskap. En ledande princip för kommitténs arbete har varit att lika rättigheter och skyldigheter oavsett medborgarskap skall gälla i största möjlig utsträckning för landets invånare. Utgångspunkten har varit att medborgarskapskrav i lagstiftningen skall tas bort om det inte är sakligt motiverat att behålla kraven. Kommittén har bl.a. föreslagit att det medborgarskapskrav som finns för ledamöter i Sveriges advokatsamfund, flottningsstyrelser enligt lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled, allmänningsstyrelser enligt lagen (1952:166) om häradsallmänningar samt allmänningsstyrelser och ekonominämnder enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna tas bort. Kommitténs förslag i denna del finns i *bilaga 1*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2001/319/IM).

Kommittén har även föreslagit att krav på svenskt medborgarskap och andra krav relaterade till medborgarskap skall tas bort i flera andra författningar. Dessa förslag är föremål för fortsatt beredning i Regeringskansliet.

Lagrådet

De lagändringar som föreslås är av enkel beskaffenhet. De innebär att det nuvarande kravet på särskilt medborgarskap som ställs på ledamöter i Sveriges advokatsamfund, flottningsstyrelser, allmänningsstyrelser och ekonominämnder avskaffas. Den tekniska utformningen av lagändringarna är också enkel. Regeringen anser därför att det inte finns skäl att inhämta Lagrådets yttrande.

Regeringens förslag: Kravet på svenskt medborgarskap eller medborgarskap i en annan stat inom EU eller EES för att antas till ledamot av Sveriges advokatsamfund avskaffas.

Kommitténs förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser, däribland *Sveriges advokatsamfund*, har yttrat sig över förslaget. Dessa är positiva till förslaget eller lämnar det utan erinran. *Riksåklagaren* har särskilt framhållit vikten av att de formella kraven för advokater korresponderar med de för rättegångsombud.

Bakgrunden till regeringens förslag: Svensk processrätt förutsätter i motsats till många utländska system att enskilda personer tillåts föra sin talan själv inför domstol. Det råder alltså varken något ombudstvång eller något advokattvång i vårt land. Det finns inte heller något advokatmonopol i den bemärkelsen att ett rättegångsombud eller rättegångsbiträde måste vara advokat. Kraven för att få företräda en person i domstol är alltså inte knutna till yrkestiteln advokat, utan är istället avhängigt vissa andra faktiska kvalifikationer (se nedan). I vissa hänseenden är emellertid advokater privilegierade. Det är t.ex. vanligt att främst advokater förordnas till biträden enligt rättshjälpslagen (1996:1619). Som offentlig försvarare skall enligt 21 kap. 5 § rättegångsbalken (RB) den som är advokat förordnas. Föreligger särskilda skäl får emellertid annan lämplig person som avlagt jurist- eller juris kandidatexamen förordnas till offentlig försvarare. I första hand bör personer som brukar uppträda som rättegångsombud förordnas som offentlig försvarare.

Beträffande rättegångsombud föreskrivs i 12 kap. 2 § RB att som ombud får inte brukas annan än den som rätten med hänsyn till redbarhet, insikter och tidigare verksamhet finner lämplig att vara ombud i målet. Ombudet skall behärska svenska språket och dessutom ha hemvist i Sverige eller i en annan stat inom EES. Även andra personer får brukas som ombud om rätten med hänsyn till omständigheterna finner att det är lämpligt.

Det svenska advokatväsendet regleras i 8 kap. RB. Advokat, i svensk mening, är endast den som är ledamot av Sveriges advokatsamfund. Det är alltså bara ledamöter av advokatsamfundet som i Sverige kan utöva verksamhet under den svenska advokattiteln. För att få antas som ledamot av Sveriges advokatsamfund krävs att den sökande är svensk medborgare eller medborgare i en annan stat inom EU eller EES. Däremot finns det inget hinder mot att en person med medborgarskap utanför EU- eller EES-området verkar i Sverige under den juridiska yrkestitel han förvärvat i sitt hemland.

Den som är auktoriserad som advokat i en annan stat inom EU och utövar stadigvarande verksamhet i Sverige under sitt hemlands titel, skall vara registrerad hos advokatsamfundet (8 kap. 2 a § RB). Något motsvarande registreringskrav finns inte för personer med medborgarskap utanför EU- eller EES-rådet.

Förutom kravet på medborgarskap krävs för den som skall antas som ledamot i advokatsamfundet att den sökande har hemvist i Sverige eller i

en annan stat inom EU eller EES, har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete, har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning, har gjort sig känd för redbarhet och även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet. Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från medborgarskapskravet och hemvistkravet. För den som är auktoriserad som advokat i en annan stat enligt de regler som gäller där får advokatsamfundets styrelse i enskilda fall även medge undantag från kraven på avlagt kunskapsprov och genomgången utbildning. (Se 8 kap. 2 § första och andra stycket RB).

Den 8 februari 2001 beslutade riksdagen vissa ändringar i 8 kap. 2 § RB med anledning av ett avtal mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan (prop. 2000/01:55, bet. 2000/01:UU6, rskr. 2000/01:137). Ändringarna innebär bl.a. att även den som är medborgare och har hemvist i Schweiz får antas som ledamot av advokatsamfundet. Enligt riksdagens beslut träder dessa lagändringar i kraft den dag regeringen bestämmer, vilket väntas ske under våren 2002.

Skälen för regeringens förslag: Sverige är i dag ett land präglad av kulturell och etnisk mångfald. Utvecklingen under senare år har inneburit att utlänningar med hemvist i Sverige i stor utsträckning har kommit att jämföras med svenska medborgare. Enligt regeringens mening bör målsättningen på sikt vara att utlänningar bosatta i Sverige i största möjliga utsträckning skall åtnjuta lika rättigheter som svenska medborgare. En utgångspunkt för integrationspolitiken är också att alla som bor i Sverige skall ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Det är därför angeläget att olika hinder i yrkes- och samhällslivet för personer med utländsk bakgrund i möjligaste mån undanröjs.

Det gällande medborgarskapskravet för advokater innebär att personer som är medborgare i ett land utanför EU- eller EES-området normalt inte har möjlighet att antas som ledamot av Sveriges advokatsamfund och därmed kunna etablera sig och verka som advokat i Sverige. Även om det, som påpekats ovan, i och för sig inte finns någonting som hindrar att en person med medborgarskap utanför EU- eller EES-området verkar i Sverige under den juridiska yrkestitel han förvärvat i hemlandet, kan detta framstå som ett problem, inte minst mot bakgrund av att många svenska advokatbyråer numera har kontor i utomeuropeiska länder och att utomeuropeiska advokatbyråer har kontor i Sverige.

Sveriges advokatsamfund har i en skrivelse till Kommittén om medborgarskapskrav den 16 mars 2000 anfört att det enligt advokatsamfundets mening inte finns tillräckliga skäl att behålla gällande medborgarskapskrav för advokater. I skrivelsen anför advokatsamfundet att regeln har skapats i klienternas intresse, men att den lämplighetsprövning som görs i inträdesärendena enligt samfundets uppfattning är tillräcklig för att säkra kravet på hög kvalitet hos advokaterna. Enligt advokatsamfundet kan klienterna rimligen inte ha några synpunkter på medborgarskap, så länge advokaten kvalitativt och etiskt motsvarar de mycket högt ställda krav som gäller för inträde i advokatsamfundet. En utländsk sökande kommer i ett system där medborgarskapskravet är slopat alltjämt att ha bevisbördan för att han eller hon har de kvalifikationer som krävs för att antas som ledamot av advokatsamfundet. Detta gäller exempelvis språkkunskaper, kunskaper om svensk rätt, kunskaper om hur det svens-

ka samhället fungerar osv. Advokatsamfundet framhåller också att Sverige vid en internationell jämförelse ter sig alltmer ensamt om att upprätthålla kravet på medborgarskap för advokater. Advokatsamfundets möjlighet att medge dispens från medborgarskapskravet synes ha utnyttjats mycket sällan. I modern tid har dispens sökts och medgetts endast i enstaka fall.

Kravet på svenskt medborgarskap för att antas som ledamot av advokatsamfundet har tidigare motiverats främst med den viktiga roll som advokater spelar inom det svenska rättsväsendet (prop. 1985/86:7 s. 25 och prop. 1992/93:64 s. 39). Ett krav på svenskt medborgarskap ansågs syfta till att tillgodose ett berättigat intresse av erforderliga kunskaper om svenska rättsförhållanden och insikter i det svenska samhället. Det kan dock ifrågasättas om ett sådant krav är lämpligt eller ens nödvändigt för att tillgodose ett sådant intresse. Under en tioårsperiod har nämligen nordiska medborgare, medborgare i EES-länder och medborgare i EU-länder jämförts med svenska medborgare när det gäller behörighetskrav för att antas som ledamot i advokatsamfundet. När det gäller medborgare i åtminstone EU- eller EES-länder finns dock lika lite garantier för att de har tillräckliga insikter i svenska förhållanden som när det gäller utomeuropeiska medborgare. Det föreligger därmed enligt regeringens mening en omotiverad särbehandling mellan olika kategorier av utlänningar i detta avseende. Det finns dessutom skäl att anta att många utomeuropeiska medborgare har goda insikter i svenska förhållanden. Det gäller t.ex. dem som bott länge i Sverige men valt att behålla sitt utländska medborgarskap.

Ett annat tidigare åberopat skäl mot att helt avskaffa medborgarskapskravet för advokater har varit upprätthållandet av den s.k. reciprocitetsprincipen (se prop. 1992/93:64 s. 39). Principen bygger i nu aktuellt hänseende på tanken att medborgarskapskravet inte bör tas bort i Sverige om vi inte har garantier för att svenska advokater inte möts av medborgarskapskrav i andra länder. Som tidigare påpekats är det emellertid numera endast ett fåtal länder som har kvar ett medborgarskapskrav för advokater. Inte heller denna grund för att behålla medborgarskapskravet framstår därför längre som motiverad.

Reglerna om vem som får antas som ledamot av advokatsamfundet syftar, som tidigare sagts, till att tillgodose allmänhetens behov av kvalificerade ombud och rättegångsbiträden. Det förhållande att advokater är kvalificerade i olika avseenden har stor betydelse för rättssäkerheten och det allmänna förtroendet för rättsväsendet. Kommittén har, bl.a. med hänsyn till advokatsamfundets uppfattning i frågan, bedömt att en klient rimligen inte kan ha några synpunkter på en advokats medborgarskap så länge advokaten kvalitativt och etiskt motsvarar de mycket högt ställda krav som gäller för att bli antagen som ledamot av advokatsamfundet. Regeringen instämmer i denna bedömning. Genom rådande krav för inträde i advokatsamfundet finns en garanti för att endast sådana personer som har förvärvat goda insikter i svensk rätt och svenska samhällsförhållanden kommer i fråga som advokater. Det anförda leder till att medborgarskapskravet för advokater bör tas bort.

Det bör dock erinras om att regeln i 21 kap. 3 § RB om att utländsk medborgare eller den som har hemvist utom riket inte får vara försvarare om det med hänsyn till rikets säkerhet är olämpligt, alltså gäller.

Regeringens förslag: Kravet på svenskt medborgarskap för styrelseledamot i flottningsstyrelse enligt lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled tas bort.

Kommitténs förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Enligt lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled har var och en rätt att flotta i allmänna flottleder. De som flottar i en allmän flottled skall, med vissa undantag, utgöra en flottningsförening. Flottningsföreningen skall ombesörja den allmänna flottningen, handha och vidmakthålla flottleden och dess tillhörigheter samt uppbära och redovisa för flottledens nyttjande stadgade flottledsavgifter. Varje flottningsförening skall ha en flottningsstyrelse som förvaltar föreningens angelägenheter. Styrelsen väljs normalt på flottningsstämma, där de flottande har rätt att delta. Även den som inte är flottande får utses till styrelseledamot.

Ledamot i styrelsen skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, om inte regeringen för särskilt fall medger undantag (39 § tredje stycket lagen om flottning i allmän flottled). Kravet på svenskt medborgarskap har inte motiverats särskilt i förarbetena till bestämmelsen.

Regeringen anser att kravet på svenskt medborgarskap för ledamöter i flottningsstyrelser är otidsenligt. Det finns inte sakliga skäl för att upprätthålla ett sådant krav i dag. Villkoret bör därför utmönstras.

6 Ledamöter i allmänningstyrelse m.m.

Regeringens förslag: Kravet på svenskt medborgarskap för ledamöter i allmänningstyrelse enligt lagen (1952:166) om häradsallmänningar och för ledamöter i allmänningstyrelse och ekonominämnd enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna tas bort.

Kommitténs förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Med *häradsallmänning* förstås enligt lagen (1952:166) om häradsallmänningar av ålder bestående häradsallmänning. Med *allmänningsskog* förstås enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna område som avsatts till besparingsskog vid storskifte i Dalarnas län och Gävleborgs län eller till allmänning vid avvittring i Västerbottens och Norrbottens län.

En häradsallmänning tillhör ägarna av de fastigheter inom häradet vilka är satta i mantal eller med vilka, enligt vad som har bestämts vid fastighetsbildning, är förenad rätt till delaktighet i allmänningen. En allmänningsskog tillhör ägarna av de fastigheter för vilka skogen vid stor-

skifte eller avvitring blivit avsatt eller med vilka, enligt vad som har bestämts vid fastighetsbildning, är förenad rätt till delaktighet i skogen. Delaktighet i häradsallmänningar och allmänningsskogar följer alltså med äganderätten till en fastighet.

Häradsallmänningar och allmänningsskogar förvaltas av en allmänningstyrelse som väljs av delägarna. Delägarna i en allmänningsskog kan också välja en ekonominämnd för att förvalta vissa inkomster av skogen. Ledamöterna i en allmänningstyrelse eller ekonominämnd skall enligt 23 § lagen om häradsallmänningar respektive 22 § lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna vara här i landet bosatta svenska medborgare, om inte länsstyrelsen för särskilt fall medger något annat. Kravet på svenskt medborgarskap har inte motiverats i förarbetena till bestämmelserna.

Under lång tid har utlänningars förvärv av fast egendom och naturtillgångar i Sverige varit föremål för statlig begränsning och kontroll. Före den 1 januari 1993 krävdes som regel förvärvstillstånd för utlänningar som skulle köpa fast egendom i Sverige. Numera är dock utlänningar likställda med svenska medborgare när det gäller rätten att förvärva fast egendom. Det finns således i dag inte något särskilt hinder för en utlänning att förvärva fast egendom som har del i en häradsallmänning eller en allmänningsskog.

Det finns visserligen inte något krav på att ledamöterna i allmänningstyrelser eller ekonominämnder måste vara delägare i häradsallmänningen eller allmänningsskogen. Det är dock naturligt att den som äger en fastighet som har del i en häradsallmänning eller allmänningsskog också har möjlighet att delta i styrelsen. Med denna utgångspunkt finns det enligt regeringens uppfattning inte sakliga skäl som motiverar att utlänningar i princip utestängs från möjligheten att delta som ledamot i en allmänningstyrelse eller ekonominämnd. Medborgarskapskravet i nu aktuella lagar bör därför tas bort.

7 Ikraftträdande och konsekvenser

De föreslagna ändringarna bör träda i kraft den 1 juli 2002. Ändringarna medför inte några ekonomiska konsekvenser.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken

8 kap.

2 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

Bestämmelsen innehåller regler om villkoren för att bli antagen som ledamot av advokatsamfundet. *Första stycket* ändras på så sätt att kravet på att den som önskar bli ledamot av Sveriges advokatsamfund skall vara svensk medborgare eller medborgare i en annan stat inom EU eller EES avskaffas. Vissa redaktionella ändringar görs också i *andra – fjärde styckena*.

7 §

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.

I *femte stycket* görs vissa redaktionella ändringar som bl.a. föranletts av avskaffandet av medborgarskapskravet i 2 §. Vissa redaktionella ändringar görs också i *första – tredje styckena*.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled

39 §

Bestämmelsen, som behandlas i avsnitt 5, reglerar frågor om utseende av styrelseledamöter i flottningsstyrelse.

Tredje stycket ändras på så sätt att kravet att ledamot i styrelsen skall vara svensk medborgare tas bort. Den som skall utses till styrelseledamot måste dock, liksom hittills, vara bosatt i Sverige, om inte regeringen för särskilt fall medger undantag.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar

23 §

I bestämmelsen, som behandlas i avsnitt 6, ges regler om styrelseledamöter i allmänningsstyrelser för häradsallmänningar.

Första stycket ändras på så sätt att kravet att ledamot i styrelsen skall vara svensk medborgare tas bort. Den som skall utses till styrelseledamot måste dock, liksom hittills, vara bosatt i Sverige, om inte länsstyrelsen för särskilt fall medger undantag.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningskogar i Norrland och Dalarna Prop. 2001/02:92

22 §

I bestämmelsen, som behandlas i avsnitt 6, ges regler om ledamöter i allmänningssstyrelser och ekonominämnder för allmänningskogar.

Första stycket ändras på så sätt att kravet att ledamot i allmänningssstyrelse eller ekonominämnd skall vara svensk medborgare tas bort. Den som skall utses till ledamot i allmänningssstyrelse eller ekonomistyreelse måste dock, liksom hittills, vara bosatt i Sverige, om inte länsstyrelsen för särskilt fall medger undantag.

Förslag till ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 2 och 7 §§ rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***8 kap.**2 §⁵

Till ledamot av advokatsamfundet får endast antas den som

1. är svensk medborgare eller medborgare i en annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

3. har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete,

4. har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning,

5. har gjort sig känd för redbarhet, och

6. även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet.

Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från första stycket 1 och 2. Detsamma gäller antagningskraven enligt första stycket 3 och 4 beträffande den som är auktoriserad som advokat i en annan stat i enlighet med där gällande bestämmelser.

Den som har genomgått utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han har tillräckliga kunskaper om

Till ledamot av advokatsamfundet får endast antas den som

1. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete,

3. har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning,

4. har gjort sig känd för redbarhet, och

5. även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet.

Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från första stycket 1. Detsamma gäller antagningskraven enligt första stycket 2 och 3 beträffande den som är auktoriserad som advokat i en annan stat i enlighet med där gällande bestämmelser.

Den som har genomgått utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han har tillräckliga kunskaper om

⁵ Senaste lydelse 2001:366.

den svenska rättsordningen, skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3 och 4. Detsamma gäller den som registrerats enligt 2 a § och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

Den som har blivit auktoriserad som advokat i Danmark, Finland, Island eller Norge i enlighet med där gällande bestämmelser och som därefter under minst tre år på ett tillfredsställande sätt har tjänstgjort som biträdande jurist på advokatbyrå i Sverige skall anses uppfylla kraven enligt första stycket 3-6.

Den som är försatt i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte antas till ledamot. Inte heller får den antas till ledamot som enligt 3 § lagen (1985:354) om förbud mot juridiskt och ekonomiskt biträde i vissa fall är förbjuden att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde.

Lagfaren domare eller befattningshavare vid domstol eller allmän åklagare eller kronofogde får inte antas till ledamot; inte heller den som annars är anställd i en stats eller kommuns tjänst eller hos någon annan enskild än advokat, om inte advokatsamfundets styrelse medger undantag.

7 §⁶

En advokat, som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt, skall uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § skall registreringen upphävas. Är omständigheterna mildrande, får i stället varning tilldelas honom.

Åsidosätter advokat annars sina plikter som advokat, får varning eller erinran meddelas honom. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får han uteslutas ur samfundet eller, i fråga om en sådan advokat som avses i 2 a §, hans registrering upphävas.

Tilldelas en advokat en varning, får han, om det finns särskilda skäl även åläggas att utge en straffavgift till samfundet med lägst ettusen och högst femtiotusen kronor.

⁶ Senaste lydelse 2000:172.

Om det bedöms tillräckligt får disciplinnämnden, i stället för att tilldela en advokat erinran, göra ett uttalande om att advokatens åtgärd är felaktig eller olämplig.

Inträder beträffande en advokat sådan omständighet att han enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet, är han skyldig att genast träda ur samfundet. Om han inte gör det, skall styrelsen förordna om hans uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller *medborgarskapskravet enligt 2 § första stycket 1* eller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 2 och styrelsen inte medger att han får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som avses i 2 a § fråntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han är auktoriserad, skall styrelsen upphäva hans registrering.

Inträder beträffande en advokat sådan omständighet att han enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet, är han skyldig att genast träda ur samfundet. Om han inte gör det, skall styrelsen förordna om hans uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 1 och styrelsen inte medger att han får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som avses i 2 a § fråntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han är auktoriserad, skall styrelsen upphäva hans registrering.

I beslut varigenom någon uteslutits ur samfundet får förordnas att beslutet genast skall verkställas. Detsamma gäller ett beslut att upphäva en registrering.

Brott mot tystnadsplikt enligt 4 § första stycket andra meningen får inte åtalas av annan än Justitiekanslern. Åtal får väckas endast om det är påkallat från allmän synpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Förslag till lag om ändring i lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled

Härigenom föreskrivs att 39 § lagen (1919:426) om flottning i allmän flottled skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §⁷

Styrelsen väljes å flottningsstämma. Av 40 och 40 a §§ följer dock att styrelseledamot kan utses på annat sätt.

Till styrelseledamot må utses annan person än flottande.

Ledamot av styrelsen skall vara här i riket bosatt *svensk medborgare*, där ej för särskilt fall regeringen medger undantag.

Ledamot av styrelsen skall vara här i riket bosatt *person*, där ej för särskilt fall regeringen medger undantag.

Styrelseledamot må ändå att den tid, för vilken ha blivit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut av den, som utsett honom.

Avgår av föreningen vald styrelseledamot, innan det tid, för vilken ha blivit vald, gått till ända, och finnes ej ersättare, åligger det övriga styrelseledamöter, såframt styrelsen ej är beslutför med kvarstående ledamöter eller enligt regementet fulltalig styrelse alltid skall förefinnas, att ofördörligen föranstalta om val av ny ledamot.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁷ Senaste lydelse 1977:1093.

Förslag till lag om ändring i lagen (1952:166) om häradsallmänningar

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1952:166) om häradsallmänningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ledamöterna i en allmänningstyrelse skall vara här i landet *bosatta svenska medborgare*, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om en allmänningstämman beslutar det, får en ledamot av en allmänningstyrelse skiljas från sitt uppdrag innan tiden för uppdraget har gått ut.

Om en styrelseledamot avgår innan tiden för uppdraget har gått ut och det inte finns någon suppleant, skall övriga styrelseledamöter genast se till att en ny ledamot väljs för den tid som återstår. Om styrelsen ändå är beslutförför och om det inte strider mot bestämmelserna i reglementet, får valet skjutas upp till nästa ordinarie allmänningstämman.

Föreslagen lydelse

23 §⁸

Ledamöterna i en allmänningstyrelse skall vara *bosatta* här i landet, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁸ Senaste lydelse 1990:90.

Förslag till lag om ändring i lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §⁹

Ledamöterna i en allmänningssstyrelse eller ekonominämnd skall vara här i landet *bosatta svenska medborgare*, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Ledamöterna i en allmänningssstyrelse eller ekonominämnd skall vara *bosatta* här i landet, om inte länsstyrelsen för ett särskilt fall medger något annat. Ledamöterna får inte vara underåriga eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om den som har utsett en ledamot i en allmänningssstyrelse eller i en ekonominämnd beslutar det, får ledamoten skiljas från sitt uppdrag innan tiden för uppdraget har gått ut.

Om en styrelse- eller nämndledamot som är vald av delägarna avgår innan tiden för uppdraget har gått ut och det inte finns någon suppleant, skall allmänningssstyrelsen genast se till att en ny ledamot väljs för den tid som återstår. Om styrelsen eller nämnden ändå är beslutför och om det inte strider mot bestämmelserna i reglementet, får valet skjutas upp till nästa ordinarie allmänningssstämma. Om ledamoten har utsetts av länsstyrelsen skall allmänningssstyrelsen i stället genast göra anmälan dit, så att en ny ledamot kan utses.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

⁹ Senaste lydelse 1990:91.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2001/02:92
Bilaga 2

Riksdagsstyrelsen, Riksdagens arvodesnämnd, Sveriges riksbank, Riksdagens ombudsmän, Högsta domstolen, Svea hovrätt, Dispaschören, Härnösands tingsrätt, Regeringsrätten, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Östergötlands län, Justitiekanslern, Hyres- och arrendenämnden i Gävle, Domstolsverket, Rättshjälpsnämnden, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen och SÄPO, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Migrationsverket, Utlänningsnämnden, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Överstyrelsen för civil beredskap, Styrelsen för psykologiskt försvar, Kustbevakningen, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvvarshögskolan, Totalförsvarets pliktverk, Försvarets underrättelse-nämnd, Riksvärderingsnämnden, Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar, Riksförsäkringsverket, Socialstyrelsen, Statens krigsskadenumnd, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Kronofogdemyndigheten i Stockholm, Arbetsgivarverket, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Marknadsdomstolen, Uppsala universitet (juridiska fakulteten), Lunds universitet (juridiska fakulteten), Centrum för invandringforskning vid Stockholms universitet (CEIFO), Internationell migration och etniska relationer vid Malmö högskola, Sametinget, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Moderna museet, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Integrationsverket, Lantmäteriverket, Statens vånämnd, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Arbetsdomstolen, Jämställdhetsombudsmannen, Patentbesvärsträtten, Oljekrisnämnden, Elsäkerhetsverket, Vattenfall AB, Stockholms kommun, Södertälje kommun, Uppsala kommun, Motala kommun, Norrköpings kommun, Tranås kommun, Karlskrona kommun, Malmö kommun, Trelleborgs kommun, Laholms kommun, Göteborgs kommun, Skara kommun, Säffle kommun, Västerås kommun, Orsa kommun, Sätters kommun, Ockelbo kommun, Söderhamns kommun, Sundsvalls kommun, Östersunds kommun, Umeå kommun, Gällivare kommun, Stockholms läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Värmlands läns landsting, Norrbottens läns landsting, Riddarhusdirektionen, Carnegiestiftelsen, Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Sveriges advokatsamfund, Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Landsorganisationen i Sverige (LO), JUSEK, Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF), Svenska Röda Korset, Sveriges Kristna Råd, Svenska kyrkan, Nämndemännens riksförbund, Samarbetsorganet för invandrarorganisationer (SIOS) och Ung-SIOS.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 januari 2002

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén, Ringholm, Karlsson

Föredragande: statsrådet Sahlin

Regeringen beslutar proposition 2001/02:92 Avskaffande av medborgarskap för advokater m.fl.